

STYRANDE DOKUMENT

Sakområde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt Forskning och utbildning på forskarnivå

Dokumenttyp: Policy samt Riktlinjer
Beslutsfattare: Rektor
Avdelning/kansli: Ledningskansliet
Handläggare: Johan Torén

Beslutsdatum: 2012-12-20
Träder i kraft: 2013-01-01
Giltighetstid: Tills vidare
Bör uppdateras före: 2015

Ev dokument som upphävs: SLU:s policy och handlingsplan mot fusk och plagiering inom utbildning, 2010-2011 (dnr SLU ua Fe.2010.3.0-1864)

Bilaga till: Uppdatering av SLU:s policy och handlingsplan mot fusk och plagiering inom utbildning

SLU:s policy och handlingsplan mot fusk och plagiering inom utbildning

Övergripande mål och utgångspunkter

Högskolans mål är att ge studenterna ett självständigt och kritiskt förhållningssätt till kunskapsbildning samt möjligheter att utveckla generiska kompetenser som förberedelse för arbetslivet. Ett verktyg är en studentaktiv pedagogik, som utvecklar studenternas förmåga att finna, värdera och använda information på ett kritiskt och vetenskapligt sätt. Både mål och arbetssätt kräver goda kunskaper om regler för akademiskt skrivande.

I vårt nuvarande informationssamhälle är upphovsrättsfrågor ständigt aktuella. Mycket information finns på nätet och sociala medier har blivit en del av vår vardag. Användande av text- matchningsverktyg har ökat möjligheterna att få indikationer angående förekomst av fusk och plagiering vid universitet och högskolor världen över. Den ökande förekomsten av disciplinära ärenden i Sverige har föranlett Högskoleverket att i årliga rapporter redovisa disciplinärenden vid högskolor och universitet.

Klara riktlinjer behövs för både studenters och lärares arbete, särskilt i samband med olika former av examination. Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) har därför antagit föreliggande policy och handlingsplan mot fusk och plagiering, som gäller för studenter på både grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå.

Vad är fusk?

Enligt högskoleförordningen 10 kap. 1 § (SFS 1993:100) får disciplinära åtgärder vidtas mot studenter som "... med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas".

Högskoleverket delar in dessa i följande kategorier (Högskoleverket, 2009):

1. Fusklappar och otillåtna hjälpmedel
2. Otillåtet samarbete
3. Plagiering och fabrikation
4. Förfalskning av dokument

Disciplinära åtgärder får dessutom vidtas vid några andra omständigheter (mot studenter som stör verksamheter eller trakasserar), men det faller utom ramen för denna policy och handlingsplan. Se regelsamling för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid SLU. Se även Högskoleverket (2004) för en sammanställning av beslut och domar inom området.

Exempel på fusk är otillåtna hjälpmedel vid skriftligt prov, ändring av återlämnad rättad skrivning, otillåtet samarbete mellan studenter vid individuella inlämningsuppgifter, kopiering av andra studenters arbeten, avskrift utan korrekt angivande av källa, felaktig anteckning om närvaro vid obligatorisk undervisning, oriktig uppgift om tidigare studieprestation som är relevant för bedömning av tillgodoräknande, etc.

För att anses vara fusk måste det vara frågan om ett vilseledande, vilket kräver ett uppsåt. Studenten ska avsiktligt ha sökt föra läraren bakom ljuset. För det krävs att

- studenten har gjort det medvetet (inte av misstag eller slarv), och
- studenten har känt till att förfarandet i fråga inte var tillåtet, och
- det ingår i prov eller annan uppgift som ingår i bedömning av studieprestation (*Uppsala universitet, 2004*).

Vad är plagiering?

Plagiering är när man skriver av andras texter eller återger andras tabeller, bilder och andra illustrationer, utan att ange källa. Det är också plagiat när man återger texter ordagrant utan att markera att det är ett citat, även om källan är angiven. Plagiat är alltid fel och kan betraktas som fusk om det bedöms vara medvetet gjort för att vilseleda vid bedömning av en studieprestation.

Det ska tydligt framgå vad studenten själv har producerat och vad som är hämtat (och eventuellt bearbetat) från annat håll, genom tillämpning av korrekt teknik för citering och angivande av källa. Om man ordagrant använder någon annans text ska detta ske i ett citat, som ska vara inramat av citattecken och åtföljas av en referens- eller nothänvisning. Bristfällig referenshanteringen kan utgöra fusk.

Källhänvisning ska även ske till studentens eget material. Om en student använder något som han/hon har skrivit tidigare, till exempel i en uppsats i en annan kurs, ska studenten sätta ut en källhänvisning till detta arbete.

Ansvar

Rektor är ytterst ansvarig för att SLU arbetar förebyggande och långsiktigt mot fusk och plagiering. Rektor beslutar om denna policy och handlingsplan.

Rådet för utbildning på grund- och avancerad nivå (GUR) ansvarar för att utforma och uppdatera policy och handlingsplan mot fusk och plagiering. Rådet för utbildning på forskarnivå (FUR) ska medverka i det arbetet.

Biblioteket ansvarar för, i samverkan med Student- och utbildningsservice, att information om SLU:s policy och handlingsplan mot fusk och plagiering finns på SLU:s webbplats samt i informationsmaterial till studenter och lärare. Programstudierektorer har ett ansvar att sprida informationen inom respektive program. Biblioteket ansvarar, i samverkan med fakulteterna samt Student- och utbildningsservice, för uppföljning av de åtgärder som anges i policy och handlingsplan.

Alla som är verksamma inom SLU har skyldighet att följa högskolelag och -förordning och verka för målsättningarna i policy och handlingsplan mot fusk och plagiering. Kursledare och examinatorer, särskilt i introduktionskurser (motsvarande) och examensarbetskurser (motsvarande),

har ett viktigt operativt ansvar för genomförande av SLU:s policy och handlingsplan mot fusk och plagiering. Studenter är skyldiga att utföra examinationsmoment med hederlighet för att möjliggöra korrekta och rättvisa bedömningar av deras studieprestationer.

Fortlöpande arbete

För att motverka fusk och plagiering vid SLU ska följande metoder användas:

- Informera
- Förebygga
- Upptäcka
- Beivra

Informera

Information om fusk och plagiering ska förmedlas i olika former till alla berörda. Den behöver finnas tillgänglig på SLU:s webbplats med ingångar från relevanta sidor, t.ex. fakulteternas sidor, studentwebben, kurshemsidor, lärarsidor, bibliotekets handledningssidor Sök- och skrivguiden, samt gärna studentkårernas hemsidor. Informationen behöver delges skriftligt och/eller muntligt till studenter och lärare vid relevanta tillfällen.

Respektive programstudierektor ansvarar för att studenter och lärare informeras skriftligt och/eller muntligt om denna policy och handlingsplan, samt för eventuell ämnesanpassning inom det egna programmet. Kursansvariga ska påminna studenter om policyn och handlingsplanen samt om speciella tillämpningar för aktuella kurser.

Informationsmaterial på SLU:s webbplats och gemensamma aktiviteter samordnas av Bibliotek och Läranderesurs centrum (LRC) och Universitetspedagogiskt centrum (UPC vid Student- och utbildnings- service).

Förebygga

Följande redskap bör användas av undervisande personal för att förebygga fusk och plagiering:

- Medveten pedagogik
- Tydliga instruktioner för inlämningsuppgifter och självständiga arbeten (examensarbeten)
- Genomtänkta examinationsformer

Studentaktiviteter

Under årskurs 1

Alla studenter får undervisning i fusk, plagiering och akademiskt skrivande. Studenterna uppmanas använda bibliotekets Sök- och skrivguide där det bl.a. finns information om fusk och plagiering och hur man refererar korrekt. Där finns även möjligheter att använda självinstruerande läromedel om fusk och plagiering.

Studenterna bör under första terminen genomföra ett skriftligt arbete som skickas till Urkund och därefter diskuteras tillsammans med lärare.

Alla studenter skriver på en ansvarsförsäkran om att man har tagit del av policy och handlingsplan mot fusk och plagiering i början av utbildningen. Detta sker för de flesta studenter när de registrerar sig på webben för att få sin AD-inloggning. För att få inloggning måste en ruta kryssas i där studenten bekräftar att den tagit del av policy och handlingsplanen. De studenter som hämtar ut AD-inloggning hos IT får skriva på en tryckt ansvarsförsäkran.

Under årskurs 3

En återkoppling och utveckling av den generiska kunskapen görs i årskurs 3 i samband med examensarbetskurs (motsvarande) i samtliga program. Här ges redan undervisning i informationskompetens och referenshantering av biblioteket och det passar att ge fördjupad information om plagieringsproblematiken, gärna med en övning för att öka förståelsen. Begreppet akademisk hederlighet förklaras och diskuteras.

Utbytesstudenter och mastersstudenter

Utbytesstudenter och mastersstudenter informeras vid terminsstart i samband med annan information. Här kan ERASMUS-koordinatorer och programstudierektorer för program på avancerad nivå samarbeta med biblioteket. All information måste finnas på engelska. Free movers får information av kursledare för den aktuella kursen. Se Jude Carrolls och Carl-Michael Zetterlings (2009) bok, som finns på engelska.

Forskarstuderande

Utbildning på forskarnivå innehåller både kursmoment och egen forskning. Vad gäller utbildningsmomenten så gäller samma lagstiftning som för de andra nivåerna och samma riktlinjer är tillämpbara. I fall då en doktorand ägnat sig åt vetenskaplig oredlighet bör samma policy och handläggningsgång gälla som för forskare. Eventuellt kan ett sådant ärende kompliceras av hur gränsen mellan handledarens och doktorandens eget ansvar kan dras. Följaktligen är det viktigt att även den individuella studieplanen finns med som ett underlag i det granskningsarbete som görs av fakulteten i samarbete med jurist vid misstanke om plagiering eller fusk.

Forskarstuderande informeras om området på olika sätt. Under första utbildningsåret ska forskarstudenten skriva en introduktionsuppsats. Uppsatsen är ett obligatoriskt uppföljningsmoment. Förutom att diskutera för avhandlingsarbetet relevanta frågeställningar och/eller hypoteser ska forskarstudenten i uppsatsen, mot bakgrund av policyn, ge några exempel på vad vetenskaplig redlighet innebär och vilka forskningsetiska bedömningar som avhandlingsarbetet kan kräva.

Många doktorander väljer att delta i kursen Research Ethics for PhD students där policyn är ett av flera underlag för undervisningen. Även kursen Information retrieval and methods for scientific communication refererar till policyn. De nämnda kurserna ges regelbundet i Alnarp, Ultuna och Umeå.

Ett webbaserat ”diagnostiskt test” är under utveckling. Testet ska utformas så att information om forskarutbildningens viktigaste styrdokument, varav policyn är ett, varvas med frågor. Nyantagna forskarstudenter ska uppmuntras och påminnas att göra testet.

Läraraktiviteter

- Högskolepedagogiska kurser
- Föreläsning/Lärlunch/Seminarier
- Workshops om Urkund
- Betygskurs/Examinationsformer/Urkund

Universitetspedagogiskt centrum (UPC vid Student- och utbildningsservice) samordnar och genomför läraraktiviteter inom området.

Upptäcka

Som ett hjälpmedel för att upptäcka fusk och plagiering erbjuder SLU särskilda textmatchningsmjukvara (för närvarande Urkund).

Från och med läsåret 2008/09 granskas alla självständiga arbeten (examensarbeten) inom SLU i Urkund innan de godkänns, se även regelsamling för utbildning på grund- och avancerad nivå (<http://www.slu.se/Documents/internwebben/ledningskansliet/gur/regelsamling-for-utbildningen.pdf>).

Alla inlämnade studentarbeten vid SLU kan komma att skickas till Urkund för granskning. Examinator ansvarar för att studenternas arbeten skickas till Urkund, men det operativa genomförandet sker vanligtvis i samband med att studenten levererar material till handledaren.

Beivra

Vid misstanke om fusk/plagiering i syfte att vilseleda, rekommenderas att rådgöra med utbildningsledare eller programstudierektor. Om misstanken visar sig vara grundad ska anmälan göras till rektor. Hänsyn bör tas till studentens förutsättningar och kursens specifika krav och förutsättningar. SLU har särskilda handläggningsrutiner vid misstanke om fusk

(<https://internt.slu.se/Documents/internwebben/ledningskansliet/gur/riktlinjer-vid-misstanke-om-fusk-mm-inom-utbildning-vid-SLU.pdf>).

Uppföljning – uppdatering

SLU:s policy och handlingsplan mot fusk och plagiering ska uppdateras minst vartannat år. Vid uppföljningen 2014 bör följande aspekter beskrivas och analyseras:

- Andel program som börjar på grundnivå som explicit uppmärksammar fusk- och plagieringsproblematiken under första terminen. Används Urkund redan under första terminen?
- Andel program som börjar på avancerad nivå som explicit uppmärksammar fusk- och plagieringsproblematiken under första terminen.
- Andel examensarbetskurser där studenter tagit del av fördjupad information om plagieringsproblematiken.
- Genomförda läraraktiviteter.
- Finns information om policyn och handlingsplanen tillgänglig, känner lärare till rutiner?
- Antal inkomna ärenden i disciplinnämnd.

Referenser

- Akademisystemet (2008). Refero – antiplagieringsguiden, [online] Tillgänglig: <http://www.bi.hik.se/Refero/1intro.php> [2012-12-19]
- Carroll, J. och Zetterling, C-M- (2009) Guiding students away from plagiarism /Hjälp studenterna att undvika plagiering, ISBN 978-91-7415-403-0, KTH Learning Lab och författarna [online] Tillgänglig: <http://people.kth.se/~ambe/KTH/Hjalpstudenterna.pdf> [2012-12-19]
- Exempel från Princeton University (2010) [online] Tillgänglig: <http://www.princeton.edu/pr/pub/integrity/pages/plagiarism/> [2012-09-14]
- Exempelsamling om plagiering och erfarenheter från andra lärosäten

- Högskoleförordning (SFS 1993:100) [online]
Tillgänglig: http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Hogskoleforordning-1993100_sfs-1993-100/?bet=1993:100 [2012-12-19]
- Högskoleverket (2004). Sammanställning av beslut och domar i disciplinärenden som rör studerande vid universitet och högskolor från 2003. Högskoleverkets rapportserie 2004:17 R [online] Tillgänglig: <http://www.hsv.se/download/18.539a949110f3d5914ec800080061/0417R.pdf#search=%27sammanst%C3%A4llning%27> [2012-12-19]
- Högskoleverket (2009). Disciplinärenden 2008 vid högskolor och universitet.
- Högskoleverkets rapportserie 2009:15 R [online] Tillgänglig: <http://www.hsv.se/download/18.1dbd1f9a120d72e05717ffe4722/0915R.pdf> [2012-12-19]
- Uppsala universitet (2004). Policy för hantering av fusk vid institutionen för IT. [online] Tillgänglig: http://www.it.uu.se/edu/fusk/fusk_och_plagiering [2012-09-11]
- SLU (2010). Tentamensregler vid SLU. [online] Tillgänglig: <https://internt.slu.se/Documents/internwebben/ledningskansliet/gur/tentamensregler.pdf> [2012-12-19]
- SLU (2011). Regler och riktlinjer för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid SLU. [online] Tillgänglig: <http://www.slu.se/Documents/internwebben/ledningskansliet/gur/regelsamling-for-utbildningen.pdf> [2012-09-11]

Prorektor

BESLUT
2012-12-20

Sändlista

Uppdatering av SLU:s policy och handlingsplan mot fusk och plagiering inom utbildning

Beslut

Rektor beslutar

att fastställa uppdatering av SLU:s policy och handlingsplan mot fusk och plagiering inom utbildning enligt bilaga till detta beslut,

att upphäva tidigare version av SLU:s policy och handlingsplan mot fusk och plagiering inom utbildning, 2010-2011 (dnr SLU ua Fe.2010.3.0-1864).

Ärendet

Bakgrund

Rektor beslutade den 21 juni 2010 om SLU:s policy och handlingsplan mot fusk och plagiering inom utbildning, 2010-2011 (dnr SLU ua Fe.2010.3.0-1864). I den handlingsplanen anges att uppföljning och uppdatering av handlingsplanen ska göras vart annat år med början 2012.

Beslutsmotiv och bedömda konsekvenser

En uppföljning har genomförts under 2012 med utgångspunkt i de frågeställningar som anges i handlingsplanen från 2010. Uppföljningen visar att informationsarbetet har fått stort genomslag inom program som börjar på grundnivå, men alla använder inte Urkund under första årskursen. Det är för närvarande inte säkerställt att alla program på avancerad nivå och forskarnivån nås. Läraraktiviteter har genomförts och lärare har fått information, men fortsättning behövs. Information om fusk och plagiering finns på SLU:s webbplats och den behöver lyftas fram mer. Rutiner för att nå inresande internationella studenter finns, men är inte heltäckande.

Det är fortsatt viktigt för SLU att uppmärksamma frågorna om fusk och plagiering, särskilt för internationella studenter. Flexibelt lärande och mer material på nätet ökar betydelsen av detta. Det är också angeläget att uppmärksamma risken för fusk vid tentamina.

Rektor gör bedömningen att fortsatta åtgärder enligt handlingsplanen är angelägna. Detta beslut medför vissa smärre revideringar i utformningen mot bakgrund av de erfarenheter som gjorts sedan den första versionen fastställdes 2010. Störst tillägg och förändringar har införts inom forskarutbildningen.

Beredning

Katarina Evengård vid SLU-biblioteket genomförde uppföljningen. Uppföljningsfrågor skickades till programstudierektorer på grund- och avancerad nivå, Avdelningen för student- och utbildningsservice och Juristeneheten. SLUSS och den ursprungliga projektgruppen gavs möjlighet att yttra sig över revideringsförslaget.

Ärendet har behandlats i Rådet för utbildning på grund- och avancerad nivå (GUR) den 14-15 juni och den 28 september 2012 samt i Rådet för forskarutbildning (FUR) den 6 september 2012.

Beslut i detta ärende har fattats av prorektor Lena Andersson-Eklund efter föredragning av utbildningshandläggare Johan Torén.

Lena Andersson-Eklund

Johan Torén

Sändlista

Dekanerna
Universitetsdirektören

Kopia för kännedom

Chefen för

- biblioteket
- internrevisionen
- kommunikationsavdelningen
- ledningskansliet
- student- och utbildningsservice

Fakultetsdirektörerna
Utbildningsledarna
SLUSS